

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра грецької філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол засідання кафедри

« 31 » серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОКПП 1.2.14 МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДАХ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 014 Середня освіта
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація 01 Освіта
Мова та література (новогрецька)
(назва спеціалізації)

факультет грецької філології та перекладу
(назва факультету)

2021 – 2022 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти» розроблена для здобувачів вищої освіти ОП (Середня освіта. Мова та література (новогрецька).

Розробник: Кобиленко Н.К., старший викладач кафедри грецької філології та перекладу.

© МДУ, 2021 рік

© Кобиленко, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Напрямок підготовки 01 Освіта		
Модулів – 1	Спеціальність: 014.02 Мова та література (новогрецька)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		7-й	
Загальна кількість годин 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: Бакалавр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		59 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		1 год.	
		Вид контролю:	
	іспит		

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 33,4% - аудиторні, 66,6% - самостійна

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти» складена відповідно до освітньої програми підготовки ОС «Бакалавр» спеціальності 014.02 Мова та література (новогрецька) напряму підготовки 01 Освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи, прийоми, види навчальної діяльності школярів, форми організації навчального процесу у школі.

Міждисциплінарний зв'язок. Вступ до літературознавства (художній образ як змістовна форма літератури і мистецтва; літературний твір як цілісна єдність (зміст і форма літературного твору, тема, ідея, проблема, їхній взаємозв'язок; мова літературно-художнього твору; літературні роди і жанри); теорія літератури, наратологія, герменевтика, філософія, світова літературна критика, історія світової літератури, лінгвістика, мистецтвознавство (напрямки і течії в образотворчому мистецтві), культурологія, компаративістика, риторика, педагогіка, загальна та вікова психологія.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

1.1. Мета є підготовка студентів-філологів до викладання зарубіжної літератури в школі.

1.2. Завдання:

- ознайомлення зі змістом освіти у загально освітній школі і формування знань про наукові основи створення навчальних планів, програм та методичних посібників;
- формування умінь планування навчально-виховного процесу у загально освітній школі, та створення програмно-методичного забезпечення предмету зарубіжна література;
- систематизація та поглиблення знань з дидактики в проекції їх на особливості роботи викладача зарубіжної літератури;
- формування умінь організації та проведення уроків із зарубіжної літератури;
- навчання раціональній і науково обґрунтованій організації самостійної роботи учнів;
- формування умінь правильного контролю та оцінки знань учнів;
- оволодіння практичними навичками, необхідними для роботи викладача зарубіжної літератури у загально освітній школі;

Компетентності та результати навчання за дисципліною «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти»

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні фахівці набувають таких фахових компетентностей:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки (КЗ -1);
- здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя (КЗ - 3);
- здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел (КЗ - 6);
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства, спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (КЗ - 8);
- здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя (КЗ - 10);
- здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, демонструючи професійно-педагогічні якості,

виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації (КЗ - 12);

- здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за розвиток дитячого колективу (КЗ - 13);

- здатність організувати освітній процес в основній школі з урахуванням індивідуальних та особливих потреб школярів, забезпечувати якість загальної середньої освіти (КЗ - 15);

- здатність аналізувати освітній процес, власну професійну діяльність за різними методиками (КЗ - 16);

- здатність забезпечувати ефективне керівництво моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра (КЗ - 17);.

Програмні результати

Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (РН -1).

Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності(РН -6).

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (РН -8).

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості художньої літератури як виду мистецтва;
- основні тенденції розвитку зарубіжної літератури;
- найважливіші факти літературного процесу;
- найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на дані явища;
- основні етапи життєвого й творчого шляху найбільш видатних письменників;
- місце та значення найвизначніших творів у доробку письменника та в літературному процесі цього періоду;
- оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях та критичних статтях;

вміти:

- робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості письменників та літературного процесу взагалі;
- виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- з'ясовувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника; виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку;
- планувати навчальний процес відповідно до програми із «Зарубіжної літератури» та Державного стандарту освіти;
- планувати урок відповідно до змісту та вимогам навчальної програми із «Зарубіжної літератури»;
- складати план-конспект до уроку із «Зарубіжної літератури»
- користуватися довідковими джерелами, зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Тема 2. Методологічні основи викладання зарубіжної літератури	6	2	2			8							
Тема 3. Характеристика та структура ДСО, навчальної програми та підручника	4		2			8							
Разом за змістовим модулем 1	12	4	4			16							
Тема 1. Планування та організація праці вчителя зарубіжної літератури	6	2	2			6							
Тема 2. Урок зарубіжної літератури	4	2											
Тема 3. Організація праці вчителя зарубіжної літератури у школі	6		2			6							
Разом за змістовим модулем 2	14	4	4			12							
Тема 1. Методи викладання зарубіжної літератури у школі	4	2				4							
Тема 2. Вивчення художніх творів зарубіжної літератури у їхній родовій специфіці	4	2				4							
Тема 3. Розвиток мовлення учнів у системі зарубіжної літератури	4	2				4							
Тема 4. Позакласна робота з зарубіжної	4	2				2							

літератури												
Тема 5. Методи навчання на уроках зарубіжної літератури	6	2	2			3						
Тема 6. Презентація та аналіз планів-конспектів з «Зарубіжної літератури»	8	2	2			4						
Тема 7. Презентація та аналіз підручника з «Зарубіжної літератури»	4	2			1	4						
Разом за змістовим модулем 3	34	14	6		1	25						
Усього годин	90	20	16		1	53						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Методологічні основи викладання зарубіжної літератури	2	
2	Характеристика та структура ДСО, навчальної програми та підручника	2	
3	Організація праці вчителя зарубіжної літератури у школі	2	
4	Методи навчання на уроках зарубіжної літератури	4	
5	Етапи вивчення твору зарубіжної літератури	4	
6	Разом	14	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Підготовка до семінарських занять	20	
2	Підготовка схеми плану-конспекту уроку зі «Зарубіжної літератури»	12	
3	Підготовка одного плану конспектів уроку зі «Зарубіжної літератури»	10	
4	Підготовка схеми аналізу твору	11	
	Разом	53	

8. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Презентація схеми плану-конспекту уроку із «Зарубіжної літератури»		
2	Презентація одного розгорнутого плану-конспекту уроку із «Зарубіжної літератури»	1	
3	Презентація аналізу підручника із «Зарубіжної літератури»		
	Разом	1	

9. Методи контролю

Тематичні лекції, семінари, робота з науково-дослідницькою та довідковою літературою, конспектування, читання, аналіз планів-конспектів.

Засобами діагностики поточної успішності навчання є відповіді студентів на семінарах, презентація, захист реферативної роботи.

Методом підсумкового контролю є іспит. Іспит передбачає усну відповідь студента на два теоретичні питання з дисципліни.

10. Критерії оцінювання відповіді студентів на іспиті «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти»

Іспит з «Методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти» складається з трьох запитань і має на меті перевірити рівень володіння матеріалом з цієї дисципліни. Екзаменаційний білет має три завдання. Перше та друге завдання передбачають висвітлення зазначених наукових проблем літературознавчого характеру, третє завдання має на меті перевірити вміння та навички інтерпретації художнього тексту. Підсумкова оцінка за іспит з «Методики викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти» складається з 50 балів поточного контролю та 50 балів підсумкового контролю (іспиту) і виставляється за 100-бальною шкалою з переведенням у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та у шкалу ECTS.

Критерії оцінювання першого завдання в балах:

- а) студент глибоко і в повному обсязі засвоїв програмний матеріал, грамотно, вичерпно та логічно викладає його. Знає рекомендовану літературу, виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняті рішення, добре володіє різносторонніми вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 25 балів.
- б) студент знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його, припускаючи незначні, мовні помилки, неточності в доказах, трактовці понять та категорій. При цьому володіє необхідними вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 20 балів.
- в) студент знає тільки основний програмний матеріал, припускає неточності, недостатньо чіткі формулювання, непослідовність у викладанні відповідей в усній або письмовій формі. При цьому недостатньо володіє вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 15 балів.
- г) студент не знає значної частини програмного матеріалу. При цьому виявляє низьку культуру оформлення знань, припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, не володіє основними вміннями та навичками при виконанні практичних задач. Студент відмовляється від відповіді на контрольні запитання 10 балів.

д) студент відмовляється від відповіді – 0 балів.

Критерії оцінювання другого завдання в балах:

а) студент глибоко і в повному обсязі засвоїв програмний матеріал, грамотно, вичерпно та логічно викладає його. Знає рекомендовану літературу, виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняті рішення, добре володіє різносторонніми вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 25 балів.

б) студент знає програмний матеріал, грамотно і за суттю викладає його, припускаючи незначні, мовні помилки, неточності в доказах, трактовці понять та категорій. При цьому володіє необхідними вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 20 балів.

в) студент знає тільки основний програмний матеріал, припускає неточності, недостатньо чіткі формулювання, непослідовність у викладанні відповідей в усній або письмовій формі. При цьому недостатньо володіє вміннями та навичками при виконанні практичних задач – 15 балів.

г) студент не знає значної частини програмного матеріалу. При цьому виявляє низьку культуру оформлення знань, припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, не володіє основними вміннями та навичками при виконанні практичних задач. Студент відмовляється від відповіді на контрольні запитання 10 балів.

д) студент відмовляється від відповіді – 0 балів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий іспит	Сума
ЗМ 1				ЗМ 2				ЗМ 3							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5		
	1,5	8			1,5	8			3	8	4	10	6	50	100
Разом	9,5				9,5				31					50	

1. Відвідування лекцій та семінарів - 0,5 балів
2. Відповідь на семінарських заняттях – 8 балів. Має бути три відповіді на різних семінарських заняттях.
3. Наявність конспекту лекцій та семінарських занять – 4 бали
4. Презентація плану-конспекту уроку із «Зарубіжної літератури» - 10 балів
5. Презентація аналізу підручника із «Зарубіжної літератури» - 6 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		

60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення- опорні конспекти лекцій, - схеми та таблиці, Опорні конспекти лекцій, навчальні посібники, хрестоматії, словники.

14.Рекомендована література. Базова

1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах / Л.Ф. Мірошніченко. - К. : ВИЦА ШКОЛА, 2007. – 415 с.
2. Сторчак К.М. Основи методики літератури / К.М. Сторчак. - К., 1965.
3. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах / Є.А. Пасічник. - К., 2000.
4. Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Теорія літератури / Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М.. – К. : 2001. – 276 с.
5. Літературознавчий словник-довідник К. : 2006. – 578 с.
6. Хализев В. Теория литературы / В. Хализев. – М : 2002. – 243 с.

Інтернет джерела

1. <http://svitliteraturu.com>
2. <http://www.zarlit.com>
3. <http://osvita.ua>
4. <http://mon.gov.ua>

15. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти» заснована на політиці МДУ. Маріупольський державний університет є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і добросовісність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера вишу будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості. Вивчення навчальної дисципліни «Історія основної іноземної мови (новогрецької)» потребує: підготовки до практичних занять; виконання індивідуально-дослідного завдання згідно з навчальним планом; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання. Результатом підготовки до заняття має бути здобуття вмінь та навичок лінгвістичного аналізу певних мовних одиниць. Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань,

відсутність ознак повторюваності та плагіату. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним.

Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт

– EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти
Освітня програма	Філологія. Мова та література (новогрецька)
Рівень вищої освіти	бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра грецької філології та перекладу
Викладач ПБ, посада	Старший викладач КГФП Наталя Кобиленко
Електронна адреса викладача	n.kobylenko@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	<i>Протягом 3 семестру за графіком, затвердженим КГФП</i>
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	
Компетентності та програмні результати навчання	Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні фахівці набувають таких фахових компетенцій: <ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки (КЗ -1); - здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя (КЗ - 3); - здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел (КЗ - 6); - здатність ефективно формувати комунікаційну

	<p>стратегію, працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства, спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (КЗ - 8);</p> <p>- здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя (КЗ - 10);</p> <p>- здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації (КЗ - 12);</p> <p>- здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за розвиток дитячого колективу (КЗ - 13);</p> <p>- здатність організувати освітній процес в основній школі з урахуванням індивідуальних та особливих потреб школярів, забезпечувати якість загальної середньої освіти (КЗ - 15);</p> <p>- здатність аналізувати освітній процес, власну професійну діяльність за різними методиками (КЗ - 16);</p> <p>- здатність забезпечувати ефективне керівництво моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра (КЗ - 17);.</p> <p>Програмні результати</p> <p>Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (PH -1).</p> <p>Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності (PH -6).</p> <p>Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (PH -8).</p>
--	---

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	практ/сем/лаб		
5	3	20	16	2	екзамен

В.о.завідувача кафедри

Юлія ЛАБЕЦЬКА

Гарант ОП

Юлія КІОП

